

Előfizetési díj.

Helyben:

Egy évre . . .	3 frt — kr.
Fél évre . . .	1 — 50 —
Negyelvére . . .	80 —
Egyes számlára . . .	10 —

Előfizetési díj.

Vidéken:

Egy évre . . .	3 frt 60 kr
Fél évre . . .	1 — 80 —
Negyelvére . . .	1 — —
Egyes számlára . . .	10 —

VÁCZ.

HELYI ÉS VIDÉKI ÉRDEKU HETIKÖZLÖNY.

Hirdetmények díj 3 hasálos petit sorért 5 kr. — többszori vagy terjedelmesebb hirdetésekért árlendleges adatok. Nyílt térben való hirdetéseknek más hárszó hasálos sorért 17 krajczár számítottak.

Az előfizetési pénzek és a lap szellemi részét illető közlemények „Vác” szerkesztőségéhez fő az 84. szám alá Vácra küldendők.

Kéziratok vissza nem adhatók.

DRÁGFY SÁNDOR közszeretet és becsülésben részesült képviselőnk síremlékére eddig beküldött íveken következő adakozások folytak be, melyet a bizottmány halás köszönet mellett nyilvánosan nyugtáznai kötelességének tart.

IV. Közlés.

Tanáts Márton 2 frt. — Czézel Mihály 2 frt. — Imrei István 1 frt. — Remes N. 50 kr. — Rassótzky Márton 2 frt. — Vadkerty Mihály 1 frt. — Pintér Pál 50 kr. — Hajdó József 1 frt. — Uhl Jakab 50 kr. — Hubert N. 1 frt. — Kallós Sigmund 2 frt. — Russozky Antal 2 frt. — Varga Márton 30 kr. — O. K. 30 kr. — K. N. 30 kr. — Russozky Ferenc 20 kr. — ifj. Váli János 20 kr. — Liman Ferenc 20 kr. — Kudelka Ferenc 20 kr. — ifj. K. J. 20 kr. — ör. K. J. 10 kr. — N. N. 20 kr. — B. Albert 20 kr. — Vespezián Ignác 20 kr. — Petrák István 10 kr. — Miklósvits N. 10 kr. — Holzi N. 10 kr. — Pásztor Mihály 20 kr. — Nagy János 20 kr. — Cséged Mátyas 2 frt. — Droppa János 10 kr. — Fölcsinger József 5 frt. — Bognár György 1 frt. — ifj. Nagy János 50 kr. — Juszko István 10 kr. — Farkas István 10 kr. — Virber János 10 kr. — Matyasofáki N. 10 kr. — Vallentin Pál 50 kr. — Russozky János 40 kr. — Hubatsék János 1 frt. — Drapók István 10 kr. — Siváki Márton 10 kr. — Korpás Pál 10 kr. — Kókál János 10 kr. — Theer László 50 kr. — Bisztránszky István 20 kr. — ifj. Bisztránszky N. 10 kr. — Janotsek Sándor 10 kr. — Grósz Dávid 20 kr. — Lázár Ferenc 20 kr. — Freund Samuel 50 kr. — Siffer János 20 kr. — Vidlerker Farkas 30 kr. — Összesen 32 frt 20 kr. Eddigi közlés összege 213 frt 78 kr. (Folytatjuk.)

Még egyszer a hal-tenyésztés.

Egy ízben már alkalmam voltfelemlíteni azon nevezetes körülményt, melyben a természet kitűnő kedvezménye folytán Vác városra részesült.

E körülmény, melynek előnye okosan kiaknázva százazrek értékét képviseli. E tőke forgalomba helyezése, a földmunka bizonyos emeltyűfél szolgálhatna.

Ezen érték a haltenyésztés, mely kérdés körül Vác város tekintélyesebb polgárai már csoportosultak is, melynek testesítéséhez nem szükséges egyéb, mint erély és kitartás.

Hogy miért elevenitem fel e kérdést, újból elmondom röviden.

T. B. Benczes uradalmi főmérnök ur felhatalmazott, hogy e nagyhírtelenül kérdés körüli nézetét nyilvánvitel-hassan.

Ő a haltenyésztés előnyeit elismeri s annak életbepéltetése körül munkálatakat helyesli; — de azon nézetben van, hogy az sokkal könnyebben létesíthető a közlekedő szód-rakási pusztán, hol sokkal kevesebb költségbe kerülne a medrek elkészítése, s szá-

razság esetében jobban volna a patak-vizek által a szükséges vízmennyiségről biztosítva, mint az általam ajánlott medrek és vizek s a fennemlített pusztai tért ajánlva az illetők figyelmébe.

Ezen nyilatkozathozbátor vagyok egy rövid commentárral esztolni.

Benkár ur nézete helyes s én ugyan azon helyet, ha a mult évben a földbírtokos T. Dessevily Dienes úr figyelmébe ajánlottam, s ő ezen ajánlatot úgy látszott szívesen is fogadta, s miután azon helyet még a mult év tavaszán több ízben megtekintém, a vízbőléségről, halatartalmáról, s a tenyészde helyes és alkalmasságtól meggyőződtem, saját tapasztalatom szerint is önzetlenül ajánlhatom; hanem az általam ajánlott helyek előnyeit sem mulasztalom el kiemelni.

Mindenekelőtt a szódí tenyészde felállításra nem zárja ki a vizeknél létesítést, sőt egyik a másiknak igen nagy előnyére vállalt. Feltételeknek nem kellene még az esetben sem lenni egyiknek a másikra, ha két külön társulat tulajdon lenne, mert az elárastandó halmenyiség alig volna annyi, mint a mennyi a két főváros és általjában a dunaparti lakosok által fogyasztásra kerestének, akkor sem, ha a sorokstári

ág elzártával az országos haltenyészde felállítatuk is.

A váci tenyészdek felállításra a város alsó részének új alakot adna, a haszon mellett a város szépítésére alig volna nagyobbszori téve, mint e tenyészdek elkészítésére, melyek a lóház, isten malom, temető, hét kaplona, a honvédelmek körülí tért egybekötve, egy nagyszerű parkká alakítanák, his árnyait lenge eszokhatik, vízi madarait s fiókáidok halait, telen jégártul örömmel felkérösen e város járuléki szereté, csak az erre szükséges alkalom hiányában visszavonnól népe.

Ez volna azon erősemeltyű, mely míg egyrésztől a kövagyvosonodást emelné, erkölcsileg is erős betatással volna a város közönségére, mely ugy-látszik, felébred régi lethargiájából, siet társulni, eszmét esztadni, mely legbiztosabb jele a haladásnak.

Azért kérem azon urakat, kik az ügy elől állnak, ragadják meg erős kézzel az alkalmat s bármelyik téren is, de létesítsenek. — Ez pénzt és dícsőségét ők nekik.

Létesítések pedig az eszmét minél előbb, mert minden elveszett nap, elveszett anyagi és erkölcsi kár. Higyelek el uraim! hogy munkájok oly eredményt

kedési, hanem a ezől tekintetben nemesebb vállalt.

Hogy lehetséges lesz-e a kormány-nak ilyen irányval a vállalat sikerében mag-gal regresszióra, az a jövő titka. Mi fe-gyintézetit kezelők javos reményt táplálhattunk az iránt, hogy ilyen irányú adóvs hatását nem fogja eltéveszténi soha, mert az intézetnek napról napra emelkedő iparfejlődése, a fe-gyenczok hasznosságuk önméretében növekedő munkássági buzgalomával egyenlő fokban gyarapodik.

Nem fogja-e ez gyöngíteni helyi iparunkat? Ez utolsó kérdést egyéni nézetem szerént én így fogom föl.

A fe-gyintézetit ipar fejlesztetű, sokféle ágazó és a maga nemében értékelő bíró lehet; de korántsem veszélyeztetni a külső ipart.

Mert, — a fe-gyencz munkakép-ségének tetőpontján is csak lényezs-munkás, csak az a szabadságtól meg-fosszotott lény marad, a kinek gondolati szórakoztatása így lendületet, ves-zélyt az iparra nem támaszthat.

De, ha ezen akadály dacára ma-gasabb fejlődésk is a fe-gyintézetit ipar, van-e a vázei iparospolgárnak ag-gódnivalója azon?

A vázei iparos termékei nem szor-ruhak kizárólagosan a helyi piacra, valamint a fe-gyintézetit üzlet sem. — Összeköttetésünk két világváros pi-ncza között sokkal több előnyvel kínál-koznak, minthogy iparunk hanyatlá-sától félhettünk.

De továbbá, nem fordíthatná-e ép-pen a vázei iparosozást saját hasz-nára a helybeli fe-gyintézetit ipart?

A mint jogositva van minden egyes megrendelő, az itten fejtegetett elvek alapján egy nemesebb irányú vállala-t tartólni; éppen úgy, sőt több hi-vatottasággal jogosult bármely helyi iparos, tömegesebb megrendelőre által hazafüi buzgalmának és ügyparólási-sának látható jeleit adni.

Török Kálmán,
fe-gyintézetit igazgató-segéd.

Egyleti mozgalmak.

Löveglet az újonnan átdolgozott és helybenhagyott alapszabályok szer-int f. év február 26-án tartott közgye-lésen aljábbán újji szervezkedést; ta-pintatos fölvéve, és választmányi la-ba mint állítja csak ez év ápril ha-vában járt volna le mandatumuk le-közösűt, fölőveszek és állóveszek így megválasztása, a választmányi követ-kező tagokból áll: — Bolgár Lajos, Fölzinger József, Intzedy Soma, Koch Gusztáv, Ném eth István, Pencz Ferencz, Eliássy Gyula, Kinszler Soma, Rasovszky Márton, Imrey István, Kis Al-bert, Prettenhoffer Ignác, Cseko Pál, Reitter István, Reichenhall Alajos urak; ezen fiatal erőkből álló választmányi, déln Filzer József fölővesz, Veisz-barth János és Meiszner Ede fölővesz urak állván, megválasztjuk valjón

halanduk-e? A gyűlés egy nevezetes epizódját nem lehet elhallgatni; — egy valaki nagyon hangosan kétségebe vonta e lap hatáskörét a közvéle-ményre, és midőn a felolvasott lap egy ezekről az illető tagtárs meg hangosabban azt nyilvánítá, hogy e lap és tartalma néki nem irányadó (persze más szavakkal mondá) és a sza-vak e közleményhez még ácsulajszára sem hasonlítottak) hangos éljen a Vácz-lap és szerkesztőségével fogadtunk; úgy látszik ezen gyűlés egy hatalmas lépést tett a reformok felé.

Cassino f. év február 6-án tar-tott közgyűlésén következőleg alakult: Elnök Pencz Ferencz ur, igazgató Gálik Sándor ur, választmányi tagok: Benkár Dénes, Filo Pál, Bolgár Lajos, Kinszler Antal, Erdely Pál, Koch Gusztáv, Cséley János, Mihálik József Gallé József, Belicza Pál, Wohlhelen Adolf, Steiner Márton urak, pötagok Szilády János, Eliássy Gyula.

Egy növegyleti választmány-állítás. E sorokat nem csupán helyi olvasó-inknak írjuk, hanem valánk összeköttetésben lévő összes vidéki reformerekek.

Urain! ha önök valamely szép, ne-mes, jótékony reformdolgot akarnak keresztülni vinni, — üzzék el maguk körül azokat az apathivalt felt, tartóló, whitető, praferan-czozó férfiak, és helyezték összes remé-nyüket a közélet terület, de örömeiből is ki-záró lakosokéik.

Ez axiomát írják önök fel, mint a pápista ember szoka a C. y. M. y. B. y. é-t az ajtóra, hogy soha feledékenységbe ne menjön.

Lapunk használati sok minden reform lett megemlíteni, és mindaddig, míg az esz-mét férfainkunk mondogattak, lett belőle sok minden, csak tette nem — sokszor két-ségebe — bökig gázolva a visszahuoltat farhahányt borsó között, — dobtuk el tol-hunkat magunktól.

Most?!

Vigan! örömetek keddellyel dolgozha-tok, mert meglettük a módját, mikép kell valamely reformot, mit eddig perpetuum mobile, vagy quadratura circuli nehézség-űnek tartánk, keresztülni vinni.

Felkerekünk lelkes hölgyeknek, azaz, a valót monrná, ok adták a jelszót, hogy ha ok nem, t. i. férfiak, akkor mi nők, de tenni kell; — így nem maradtunk!

Benkár Dénesné, Gálik Sándor-né, Koch Gusztávné, Filo Pálné, Vida Vilmosné, öz. Velzer Imréné hölgyek a növegyleti választmányának kar-tóló megteremtették az indítványozott fel-olvasásokat. — Elfogadták a cseledő-ügy javítása körül roppant terehrel járó reformok keresztülvitelét, és leg-közelebb élethe is léptetik; megteremték a műkedvelőket, kik gyönyörűen műkö-dnek.

Sok gúlsúbe voltunk ez életben, de oly szép, egyhangúlag működő, nemesebb nemesebb lelkekből álló gyűlésben, — mint a növegyleti választmányi ülés, nem voltunk soha!

Folyó hó 12-én lesz az első felolvasás a dallók terében.

Az eljövők ideje 4. órától 6-ig.
Szeretetre, és határtalan tiszteletre méltó Benkár Dénesné és Gálik Sándor-né urölgyek felszólítása folytán felolvasók lesznek terebtrében Bolgár La-jos, Fekete Károly, Dr. Kis József, Krenedics Ferencz, Krenedics Im-re, Markovics Lászlár, Paskay Emil, Szilády János, Vida Vilmos, Eliás-

sy Gyula urak netalán még ajánlózkók szívesen fogadjunk.

Tárgyak: Természettan, természet-tér-j, vejtan; történelem iradalom, távírászat, jogtan.

Rendezők: Benkár Dénesné örölgy-növegyleti előnöke alatt: Fekete Károly, Kr.e, molics Ferencz, és Eliássy Gyula urak.

Helyi hírek.

Iđósb Fővárosi-egylet Ede Pest-me-gyének a szabadságharcz előtti időben al-kotmányos tisztviselője, a vázei járásnak egy negyven százalotólis fölözalagbírja, f. hó 27-én megláták a gyűzeletetés így hang-zik: Párnczy Géza. (neje Horváth Gabri-éla, Akos, Géza, gyermekök) Fanny, (neje Szontagh Gusztáv, Margit, Irma, Géza, Ilona gyermekek) és Ede melyen szomorodott szív-vel jelenék feltehetetlen édes atyjuk, ille-tőlő jőjűk, és nagyajtyuk ill. Párnczy Párnczy Gyula, és C. k. tanácsosok, 1871. hó év február hó 27-én reggeli 9 órakor, hosz-sza szenvedés után életének 65-ik évében történet gázdos kiuntát.

A boldogultnak hűlt teteme márczius hó 1-én délután 5 1/2 órakor lakásán (fő-utca 5-ik számú házban) a 65-évi korá-családi sírba behozták örök nyugalomra tetétti.

Az engedetlen szent misédolgot pedig márczius hó 4-én d. e. 10 órakor Váczon a székesegyházban fog a Mindenhátán be-mutatnati.

Növegyleti Beteg hal bogárunknak 10 ft. o. é. öszegget küldött, fogadják e szegény család hálfáját.

Ma adatik a francia sebesültek já-vára, a vázei Dallók és Növegylet által a Hölgy-dallókör közreműködésével az „Arany szarvas”-hoz címzett vendéglo termében, „Divaokos beteg.” Eredeti vigjáték 3 tév. Irta Degré Alajos. Személyek: Szentury Gyula Scheching Nándor ur, Vilma neje, Krakker Antónia k. a., Etelka kokornak, Molnár Amá-lia k. a., Bátorfi Rókmán, Scheldt Gyula ur, Ida, neje, Koch Gusztávné uró, Tárnoki Dezso, Fáy Andor ur, Képesy Jenő, Sandly György ur, Gergehy Anna, Portik Gyula ur, Ágnes, komorna, Müller Anna k. a., Szolga, Imrey István úr. Bál vendégek. Történeti vidéken. Helyárak: Erkölyés 1 ft. 50 kr., — Körszék a két első sorban 1 ft. 20 kr., a három, négy és ötödik sorban 1 ft., — Számított hely 80 kr., Földszinti számított szék 70 kr., — Földszinti számított állólhely 60 kr., — Állólhely 50 kr., — Gyermekjegy, 12 éven alólalok 20 kr.,

Jegyek elvethatók: Szombaton, mártius 4-én Szentury J. P. özegegy keres-keletében, és az előadás napján este 6 óra-kor a színházban.

A tiszta jövedelem a jelen francia-po-rosz háborúban megsebesült francia hadiak segélyezésére fordították. E tekintetből ada-kozások és felhívások köszönettel fogad-tatnak, és a „Vácz” helyi lapban fognak nyomatnati.

A szűk bizottság a t. c. közönség kényelmét minden tekintetben kielégíteni ohajtván, ruhatár állított, melynek igénybe-vevélénél a t. c. közönség körök az ille-tő díjt — mely 10 krban állapították meg, — a ruhatarnak a ruhadarab átadása alkalmá-nál kezdébe szolgáltatni, nehogy a kime-netvél a díjazás által telonság idésztesse elő.

Irodalmi mozgalmak.

A **Dívat** című társasolati, művé-szeti, közpórolami és föleg divátközlönynt már volt alkalmunk közönségünknek aján-lani, hogy ezen közölő szerpórolami, vala-mint a női pipere és kézzimunkák vonat-kozó füzetit mely ügyesen, szépen vannak kidávta, a szerkesztők tisztán előírás-mennivre megfelel a kor követelményeinek, azt, hogy lapunk szük körétől kényeztíre

